

Kmet, delavec in obrtnik
naj boče narodu vodnik!

Ishaja vsako uredo.
Neročnina:
za celo leto Din 50—
za pol leta „ 15—
za inozemstvo
za celo leto Din 50—
Inserati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Nefrankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetski list

Glasilo „Slovenske Kmetijske Stranke“.

Vsako uživa vse sedevce
svojega dela in marljivosti!

Rokopisi se ne vra-
čajo. — Plača in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 506. — Račun
pri pošt. čekovnem
vodu št. 11.568.

Gospodarska kriza.

(Govor tov. ministra Pucelja.)

Pretekli teden so razpravljali v Beogradu o gospodarski krizi. Tozadevno interpelacijo je postavila na vlado združena opozicija, odgovarjal pa je na njo minister Pucelj. Njegova izvajanja o poljedelski krizi je imenoval demokratski poslanec » zgodovinski referat« (glej »Politiko« z dne 12. junija t. l.). — Odgovor se glasi:

Zvišanje svetovne produkcije.

Od osvobojenja pa do danes opažamo pri nas brez dvoma velik napredek i v povečanju obdelane površine za razne kulture. Ta pojav opažamo po vseh državah po vsem svetu. To je posledica konsolidiranja splošnega političnega položaja. Mi se vračamo polagoma zopet v normalno gospodarsko stanje. Zlasti po vojni so posamezne države zvišale svoje poljedelske produkcije, da bi pokrile primanjkljaj, ki ga je zakrivila svetovna vojna, da ublaže težke posledice svetovne vojne. Obdelano ploskev je dvignila samo Severna Amerika od 23 in pol milijona hektarjev v letu 1924 na skoro 31 milijonov hektarjev leta 1925, torej za več nego 7 milijonov hektarjev. Tudi rezultati žetev so bili v preteklih letih mnogo boljši kakor pred vojno. Leta 1925 je žito v deželah, kjer ga izvažajo, tako dobro rodilo, da so ga imeli po vseh državah na prodaj 20,367.000 ton, če pa k temu prištejemo še 3 milijone ostanka iz prejšnjega leta, vidimo, da je bilo v preteklem letu 23 milijonov ton žita naprodaj, dočim potrebujemo za prehrano vseh ljudi le 16 milijonov ton žita. Prebitok znaša torej 7 milijonov ton. O dvigu poljedelske produkcije je objavil mednarodni poljedelski zavod v Rimu sledeče podatke v milijonih ton:

	Leta 1925	leta 1924
pšenica	1070.3	925.7
rž	458.4	357.0
ječmen	322.1	295.3
oves	642.9	581.9
koruza	934.0	758.6

Poročilo mednarodnega poljedelskega zavoda pravi dobesedno, »da je bila žitna žetev leta 1925 največja od vseh dosedanjih žetev.«

Gorenje številke dokazujejo, da je zlasti produkcija pšenice in koruze nadkrilila visoko vso produkcijo pred vojno. Zato ni čudno, da je vsled mnogo višje ponudbe cena pšenice in koruze morala znatno

pasti, ne samo pri nas, ampak po vsem svetu.

Dvig dinarja.

A ni samo zvišanje produkcije znižalo cene kmečkih pridelkov, ampak še neki drugi činitelj je znatno vplival na padec cen zlasti v naši državi. Ta drugi činitelj je razmeroma visok dvig vrednosti dinarja. Meseca julija l. 1924 je bilo 100 dinarjev vrednih 6 in pol švicarskih frankov, meseca julija 1925 pa 9.05 švicarskih frankov. Dinar se je dvignil torej za 44 odstotkov.

Obadva činitelja, zvišanje produkcije in dvig dinarja, sta istočasno vplivala na padec cen za naše kmetijske produkte.

žetev v Rusiji.

Končno naj omenim še, da so se začetkom lanske prodajne sezone trdovratno vzdrževale in širile vesti o veliki žetvi v Rusiji, ki je pred vojno postavljala na evropski trg 50 do 60 milijonov centov pšenice. Zaradi stanja, ki vlada danes v Rusiji, je bilo te vesti težko kontrolirati, vendar pa so tudi te pripomogle, da je cena žitu še nižje padla, ne samo v naši državi, ampak povsod. Špekulanti so s takimi poročili zbegali vso žitno trgovino. Šele pozneje, ko so se izkazale vesti o veliki žetvi v Rusiji za mnogo pretirane, se je cena žitu nekaj popravila, ni pa niti zdaleka dosegla višine v letu 1924.

Ker pa Rusija še do danes ni dosegla svoje predvojne produkcije, moramo računati za bodočnost s še večjo produkcijo, ko bo tudi Rusija začela nastopati na mednarodnem trgu. Dočim je bilo v Rusiji pred vojno posejanih okoli 28 milijonov hektarjev zemlje, pa je danes po podatkih mednarodnega zavoda za poljedelstvo v Rimu posejanih le okoli 19 milijonov hektarjev.

Pa tudi druge države, zlasti one, ki so glede pridelovanja žita pasivne (Italija, Češka, Francija itd.), se silno trudijo povišati domačo produkcijo, da omeje uvoz iz tujih držav.

Nižje cene — stroški isti!

Znižanje cen za poljedelske produkte je bilo pri nas tem občutnejše, ker so stroški za obdelovanje in vzdrževanje ostali neizpremenjeni, torej tako visoki kakor takrat, ko se je za pridelek dva-

krat več izkupilo. Na drugi strani pa niso v enakem razmerju padle cene za druge stvari, zlasti se ni sorazmerno znižal davek, ampak so za neke predmete cene celo narastle.

Le poglejmo n. pr. cene plugov. Po podatkih Srbskega kmetijskega društva, je to društvo, ki ne dela za dobiček, prodajalo pluge leta 1920. in 1921 po 680 Din, leta 1925 po 800 Din, letos pa že po 1000 Din in še višje. Cene za pluge so se skoraj potrojile. Srbski kmetje pa pravijo: »Pred vojno je bil en plug vreden dva mernika pšenice, danes pa velja 4 in pol mernika!« Tako je tudi s cenami za druge kmečke pridelke.

Na ta način kupna moč naših kmetov vedno bolj pada. Ker je večina prebivalstva v državi kmečka, je kmet tudi največji konzument industrijskih proizvodov. Če pa kmet nima denarja, si tudi industrijskih izdelkov ne more nabaviti, kar ima za posledico nevarno zastoj industrije.

Za izboljšanje produkcije.

Z ozirom na označene težave, s katerimi se mora boriti kmetijstvo, mora biti naša kmetijska politika usmerjena na to, da produkcijo zvišamo, izboljšamo in pocenimo. Za uresničenje tega namena pa je potreben stvaren načrt, ki bi se dal izvesti seveda šele tekom let.

Naj se zaenkrat dotaknem le dveh točk, ki bi se dale takoj uporabiti in ki bi kmetom znatno olajšale njihovo stanje.

Za pocenitev produkcije je potreben predvsem

cenen kmečki kredit in ceneno orodje.

Znano vam je, gospodje, da je bil preteklo leto sprejet zakon o kmečkem kreditu, ki naj bi pripomogel kmetom do nizkih obresti za izposojeni kapital, s čimur bi se produktivni stroški znatno znižali.

Ta zakon pa še ni uveljavljen, ker državni proračun za l. 1926-1927 še ne predvideva sredstev za razdelitev kredita in za vzdrževanje kreditnih ustanov, ki jih določa zakon. Šele v dodatkih k proračunu so ta sredstva predvidena, tako, da bo zakon o kmečkem kreditu kmalu stopil v veljavo, ki bo vsekakor zadovoljil vrlo važno zahtevo poljedelcev in ki bo blagodejno vplival na znižanje produktivnih stroškov.

Zelo velike važnosti je tudi pocenitev orodja. Cene za kmetijsko orodje so danes kljub padanju cen

žita znatno višje in podražuje jih zlasti

visoka carina.

Ministrstvo za kmetijstvo je zahtevalo že pretekle jeseni, čim je stopil v veljavo novi carinski tarif, da se tarifi na uvoz poljedelskega orodja znižajo, da bi si ga mogli nabaviti kmetje čim več. Ker so pa tudi druga ministrstva zahtevala znižanje carinskih postavk za svoje stvari, je bilo sklenjeno, da cel tarif še enkrat pregleda finančni odbor.

Na zahtevo poslancev vladne večine je finančni odbor res sklenil znižati carino na neke predmete, kakor je to zahtevalo ministrstvo za kmetijstvo, izvzemši carino na poljedelske stroje, o čemur namreč finančni odbor še ni sklepal.

Žalibog pa znižane carinske postavke, ki jih je dovolil finančni odbor, še niso stopile v veljavo, kar je izzvalo med poljedelci hude proteste. Na predlog ministrstva za kmetijstvo, da se uveljavijo vsaj nekatere od finančnega odbora sklenjene znižane postavke v carinskem tarifu, je sklenil ministrski svet, da se zaenkrat za polovico zniža carina na galico, žveplo in soliter.

Storil bom vse potrebne korake, da se ti sklepi čim prej uveljavijo tako da bomo že na jesen delali z znižanimi carinskimi postavkami.

železniški tarif.

Na ceno poljskih pridelkov pa ne vpliva le carina, ampak tudi železniški tarif, ki se vse pre malo ozira na nizko rentabilnost našega kmečkega gospodarstva. Tarif, ki ga plačujemo od kilometra in vagona, je znatno previsok. To čuti tudi minister za promet in je vsled tega odločil, da se ustanovi poseben tarifni odbor, v katerem sedi tudi zastopnik ministrstva za poljedelstvo. Ta odbor je doslej že znižal tarif za prevoz žita in umetnega gnoja za 15% od obče veljavne tarifa. Odbor pa si bo prizadeval znižati po možnosti tarife za vse predmete, ki so v zvezi s kmetijstvom.

Več varčnosti.

Končno pa moram naglasiti, da za omiljenje gospodarske krize ne zadošča le zniževanje državnih dajatev, ampak je ravno tako važno, da naši gospodarji varčujejo. Narodno bogastvo in narodni kapital se ustvarja le z varčnostjo. Naši kmetje morajo postati gospodarji v pravem pomenu besede, ki strogo računajo z danimi gospodarskimi razmerami. Da ta svoj namen

dosežemo, moramo vsi izvrševati razumno propagando za varčevanje, zlasti s tem, da preprečujemo lahkomišelnost zadolževanje.

Varčevati je treba v vseh panogah državne uprave. Varčevati se

mora zlasti po mestih, kar bo ugodno vplivalo tudi na deželo. Ne smemo namreč pozabiti, da vse dobro in vse slabo prihaja iz mest na deželo in ne z dežele v mesto.

Naše narodne manjšine.

Državni preobrat l. 1918 je bil predvsem narodnega značaja, začel in dovršil se je v znaku »nacionalne osvoboditve«. Umljivo je, da je ob tej priliki visoko zaplamtel nacionalizem novega državnega naroda, ki je hotel stare nemške zgradbe podreti in popraviti tudi vsa resnična, a tudi vsa namišljena nasilstva. To delo je izvršilo naše meščanstvo s pomočjo inteligence, skratka takozvana gospoda. Delovno ljudstvo, to je kmetje in delavci, so pri tem poslu malo sodelovali, kajti ljudstvo si je zaželelo gospodarskih in socialnih reform, kar so dogodki tistih dni in tudi še pozneje jasno pokazali. Ta naš nacionalizem pa je imel tisto spremstvo, ki ga je imel tudi pri drugih narodih vedno in o vsem. Postal je nestrpen, maščevalen in osvajaški. Zato je bil nasilen in je zagrešil nad lastnim narodom mnogo zmot s težkimi posledicami, a na drugi strani je prizadejal tudi krivice, ki se s stališča kulture in človečanstva ne morejo odobravati. Pomagal je našim nasprotnikom iztrgati nam iz rok vso Koroško, ker je jačal njihov odpor in vzbujal nejevoljo tudi pri mednarodno odločilnih činiteljih v Parizu zaradi pretiranih in brezglavih zahtev. Naša nacionalna državna uprava, ki je skoro vsa zapadla tej nacionalistični prenapetosti, ošabnosti in nasilnim nagnenjem, nam je odbila vse simpatije domačega prebivalstva na Koroškem in tudi v Prekmurju. Na zapadu pa nam je nacionalistična slepota in megalomanost onemogočila za nas silno ugodno poravnavo v smislu Wilsonove mejne črte.

Doma ni bilo nič boljše. Nemce se je enostavno zanikavalo tudi tam, kjer res žive v večjem in kompaktnem številu. S pomočjo raznih pravno zavutih upravnih odlokov se jim je zapiralo šole in se jim je z »milo silo« v imenu državne in nacionalne potrebe odvzemala razna društvena imovina, poslopja, društva in celo zasebna premoženja s pomočjo sekvestrovskega strašila. To vse vemo, a vé tudi ostali svet, pri katerem zaradi vseh teh činov gotovo nismo pridobili na spoštovanju in prijateljstvu. Hvala Bogu, da je ta doba že minila in da tudi med nami prodira neko drugo, boljše gledanje na svet, da vsaj poskušamo svoj nacionalizem postaviti na kulturnejšo in obče človeško podlago. Vendar je še dandanes najti tudi v naši državni upravi polno ostankov te stare nacionalistične nestrpnosti in političnega barbarstva. Tako n. pr. ne razumemo ljubljanskega velikega župana, da še danes ni razveljavil znane famozne naredbe, da

politični uradnik v Kočevju ne sme govoriti nemško s kočevskim kmečkom ali kočevsko hribovko, temveč da se mora na račun in v breme pomoči ali sveta išočega lastnega državljana posluževati tolmača. Da žive ponekod na Štajerskem pravi Nemci, vemo vsi. Naravnost nerazumljivo je, da se pretrese ves tamošnji državni upravni aparat, ako kao društvece zapoje nemško pesem ali pa glasno nemško pozdravlja. Državi, ki je nacionalno tako močna in katere prebivalstvo ji v taki veliki večini daje znak narodne države, se ni bati narodnih manjšin, ako se hočejo kulturno udeleževati med nami. Od tega imamo lahko samo dobiček. Z ozirom na našo zunanjo politiko in z ozirom na številne sorojake izven naših državnih mej imamo ves povod, da našo nemško manjšino, ki je zelo majhna, kulturno zadovoljimo, tako s postopkom v politični upravi, kakor tudi v šolstvu. Da je v tem pogledu nepomirljiva SDS, še nekako razumem, ker je to stranka nacionalističnega meščanstva in inteligence. Nikoli pa nisem v teh rečeh razumel SLS, kadar je s pretirano vneto rušila dobre in državi neškodljive nemške kulturne naprave, a v politični upravi uganjala pravcato batinaštvo, da zadosti šovinističnim budalostim.

Veselo znamenje je, da je mlada »Slovenska kmetijska stranka« na svojem ustanovnem zboru v Celju dne 2. maja sprejela v svoj program načelo, »da bodi vsak posameznik te države svoboden in enak drug drugemu ter da mora biti država temu odgovarjajoče organizirana.« Še več. Bilo je izrečeno in tudi sprejeto, da se v kulturnem pogledu ne smemo zaplankati od ostalega sveta, temveč da moramo poskušati ga razumeti in doumeti. Zato je bila z odobravanjem sprejeta med kulturnimi načeli stranke zahteva, da naj se naša mladina v šoli uči vsaj enega svetovnega jezika, ali ruščine ali nemščine ali angleščine. Ruščina je važna, ker je Rusija tisti ocean, h kateremu pripadamo in v katerem bomo morali v budčnosti iskati politične, kulturne in najbrže tudi gospodarske pomoči. Angleščina ima za nas praktičen pomen zaradi številnih vezi, ki jih imajo z Ameriko naši številni izseljenci. Nemščina pa je za vse prav, ker živimo pač v srednji Evropi in je nemški narod naš veliki sosed.

Nacionalne strpnosti se lahko učimo pri Srbih. V Sremu in Vojvodini žive številni Švabi pomešani med srbskimi vasmí. Ti Švabi govore med seboj nemško in prav pred nosom Beograd naletiš lahko celo na nemške ulične napise. Nih-

če jih zaradi narodnosti ne preganja, nasprotno, srbski kmet prav odkritosrčno priznava, da se je v gospodarskih rečeh prav veliko naučil od teh svojih narodnih manjšin. Da te manjšine niso proti državi, se razume. Tudi nemška narodna manjšina v Sloveniji bo državotvorna in bo državo s svojimi narodnimi posebnostmi celo plodila in jačala, ako se ji dá, kar ji z ozirom na kulturo in človečanstvo gre. — Italija dela s svojimi narodnimi manjšinami tako nacionalistično prenapeto, da jo v tem pogledu ves svet označuje kot barbarsko. Po pravici! Tudi v Avstriji smo živeli pod nacionalističnim terorjem, ki pa je bil vsaj po formi veliko kulturnejši in previdnejši od današnjega italijanskega. Posledica je bila, da so končno vsi njeni narodi, razven Nemcev, silili narazen in da nihče ni delal za skup-

no sožitje. Ta zgled je tako poučen, da bi se morala današnja Italija v Primorju zamisliti nad njim. Če se ne, je to v njeno škodo, a nam je tudi prav. Mi pa smo pametnejši od Italijanov; zato moramo stremeti za tem, da se naša narodna manjšina zadovolji, kolikor je to le mogoče in pravično ter se tako omogoči sodelovanje z njo v skupnih gospodarskih vprašanjih. Prav isto velja za Madžare v Prekmurju ki tam žive v svojih stalnih doméh, obdelujoč svoja polja.

Zlasti kmečko in delavsko ljudstvo ne pozna nacionalnega sovraštva. To je razumljivo, ker je baš ono nosilec in ustvarjalec narodne kulture, ki jo pojmuje občečloveško, tako pravilno in modro, da bi se mogla inteligenca ene in druge narodnosti pri njem v tem vprašanju prav veliko naučiti.

Alb. Prepeluh.

Ustanovitev „Slovenske Delavske Zveze“, Strokovne organizacije za slovensko delavstvo. Maribor, dne 6. junija.

Današnja nedelja je v borbi za pravice našega delavstva zgodovinskega pomena. Po predhodnih daljših konferencah se je sklical ustanovni občni zbor sindikalne (strokovne) organizacije »Slovenska Delavska Zveza« v dvorani gostilne Rotovž. Zboru je predsedoval **tov. Alojz Luc**, ki je podal besedo **tov. Romanu Bendé** kot glavnemu referentu. **Tov. Bendé** je v daljšem govoru orisal pomen delavske sindikalne organizacije, pokazal na razmere v obstoječih strokovnih organizacijah, zlasti v socialdemokrački, kjer se je gospodarilo z denarjem delavstva na način, ki nima primere. Naglasil je, da se je nova organizacija poklicala v življenje na željo delavstva samega, ki je sito brezplodne demagogije. Tako je ta ustanova prišla do uresničenja vsled zahteve od spodaj. Ker ni diktirana od zgoraj, ima predpogoj za obstoj, razvoj in trajno življenje. — Nato je prečital pismo zadržanega **tov. Prepeluha**, znanega duševnega voditelja našega delavstva, ki sporoča vsem udeležencem svoje pozdrave ter izražajoč, da pomeni nova »Slovenska Delavska Zveza« renesanso (preporod) delavskega pokreta v Sloveniji, ki so ga nepremišljeni ljudje tako zelo razbili, da so spravili naše dobro in požrtvovalno delavstvo ob ves ugled in vso moč. **Sloga** je prva beseda v tem gibanju. **Brez sloge in požrtvovalnosti in vstrajnosti ni nič!** Samo to troje more pomen in veljavo našega delavstva zopet dvigniti. — Besede **tov. Prepeluha** so napravile na zborovalce zelo golobok vtis. — Po uvodnem govoru so se prečitala pravila »Slovenske Delavske Zveze« ter razložil pomen posameznih členov. Med čitanjem in razpolaganjem pravil sta prišla v dvorano delegata bratskega Hrvatskega Radniškega Saveza (HRS) **tov. Vinko Trnjar**, narodni poslanec, in **tov. Aleksander Šegovič**. Navzoči so

tovariša delegata iskreno pozdravili. Po končanem prečitanju pravil so se ista od zbora soglasno sprejela, nakar je dobil besedo **tov. Vinko Trnjar**, ki je v daljšem govoru orisal velikopotezni pomen ustanovitve Slovenske Delavske Zveze (S. D. Z.) za slovensko delavstvo, katero naj išče v sindikalno organiziranih bratih Hrvatih svojo oporo in bratsko vzajemno pomoč. Izvajanja **tov. Trnjarja** so bila sprejeta z velikim in oduševljenim odobravanjem. Za njim je dobil besedo **tov. Anton Lipovšek**, ki je s političnega stališča dokazoval pomen strokovno organiziranega delavstva. Po krajši debati se je prešlo na volitev odbora centralne (glavne, osrednje) uprave. Predsednikom Slovenske delavske zveze je bil izvoljen kljub dobro utemeljenemu protestu od lastne strani **tov. Roman Bendé** soglasno in na zahtevo glasovalcev. S kratkimi besedami se je novoizvoljeni predsednik zahvalil za izvolitev, naglašujoč ogromno in težko delo, ki čaka novo sindikalno organizacijo, kjer bo treba močne volje, trdnih živcev, vstrajnosti, sloge, ljubezni in medsebojnega zaupanja. Nato so bili soglasno izvoljeni sledeči odborniki: I. podpredsednik **tov. Ivan Klemen**, II. podpredsednik **tov. Simon Merkuš**, tajnik **tov. Jos. Šegovič**, namestnik **tov. Alojz Pučko** ter odbornikom tovariši: **Frane Ivanuša**, **Lojze Gradišnik**, **Hadner Lojze**, **Miklavžič Anton**, **Cehler Josko**, **Zupan Franjo**, **Kralj Josip**, **Edo Peretič** in **Matko Fras**. Vsi izvoljeni so svojo izvolitev sprejeli. V nadzorstveni odbor Centralne uprave, ki bo imela svoj sedež v Mariboru, je bilo glasom pravil izvoljenih pet članov in sicer: **tov. Alojz Luc**, predsednik, **Rebek Rudolf**, **Kropej Jurij**, **Raner Jurij** in **Švagerl Anton**, prisedniki. — Kot zvezno strokovno glasilo se je začasno določil »Hrvatski Radnik«, ki izhaja 1. in 15. vsakega meseca v Zagrebu A-ulica br. 10 (prej Je-

lisovina ulica). List bo odslej imel slovensko rubriko in ga dobe odslej vsi organizirani člani. — Slovenski delavci! Zavedajmo se, da smo izvršili veliko delo, ki bo prospevalo

v medsebojnem zaupanju, v bratski slogi in vzajemnosti v proseh in korist slovenskega delavstva, v strah in poraz delavskih zapeljivcev z Vašimi žalji!

Dr. Korošec v zadregi.

V Bučici na Hrvatskem je imel dr. Korošec shod. V sredi njegovega govora ga je vprašal neki Hrvat: »Gospodine ministre, a tko je odno (odvedel) vladu hrvatsku u Beograd?« Vsled tega vprašanja je prišel dr. Korošec v veliko zadrego in se je začel na dolgo in široko zagovarjati, rekoč: »Kod rasula Austrije bio sam u Ženevi, gdje sam kao predsjednik Narodnoga Vijeća u Zagrebu sklopio pakt (ugovor) sa srpskom vladom, prema kojem bi ugovoru imala današnja naša država prema vani biti koa jedna cjelina, a unutar države bi bile dvije vlade: jedna vlada u Zagrebu za sve hrvatske i slovenske pokrajine, a druga vlada u Beogradu za Srbiju sa Crnom gorom. Medjutim našlo se ljudi u Hrvatskoj, i to dr. Smodlaka, dr. Trešić-Pavičić i Bukšeg, koji su pošli na Krf, pa su tamo utjecali na srpsku vladu i na svoje prijatelje u domovini, na dr. Pavelića i druge, te se tako dogodilo ono, što je bilo, kad su pošli prije 1. prosinca 1918. godine u Beograd. Ja sam se htio povratiti kući i opozoriti naše ljude, da ne bi u Narodnome Vijeću učinili kakav prenapli korak, ali mi srpski poslanik u Parizu dr. Vesnić nije htio dati pasoša za povratak. Istom onda, kad mi obećao engleski poslanik, da će nas oni aeroplanom ili ratnom ladjom prevesti kući, tad mi je srpsko poslanstvo dalo pasoš, ali su me opet Talijani zadržali u Veroni, samo da ne bih na vrijeme došao kući. Mene su tako spriječili, da ne dodjem na vrijeme kući, a uz to su sve moje brzojave i ostale obavijesti zadržavali, tako da naši prijatelji u Narodnom Vijeću nijesu znali ništa, šta se događa, a protivnici su u mutnome lovili. Dakle, ako ćete, prijatelju, koga krivite, tada krivite sve one, koji su mene spriječili, da ne dodjem u domovinu i ne obavijestim Narodno Vijeće o svemu, što sam učinio u inozemstvu.« — Ta zagovor je zgodovinski zanimiv in sicer zato, ker kaže, da je dr. Korošec takrat v Ženevi hotel imeti dve vladi, eno v Zagrebu za Hrvate in Slovence, a drugo v Beogradu za Srbe in Črnogroce. En mesec pozneje je pa dr. Korošec, ko je prišel v Beograd, sklenil s srbsko vlado popolnoma drugačen pakt kakor v Ženevi. Dne 6. januarja 1919 je namreč izšel manifest, na katerem je podpisan kot ministrski podpredsednik tudi dr. Korošec. V tem manifestu se naglašča, da mora biti v jugoslovenski državi en parlament, en narod, en kralj. To je pa dr. Korošec na shodu v Bučici zamolčal in neuki hrvatski kmet, ki tega ni vedel, kako je dr. Korošec po manifestu odpeljal hrvatsko vladu v Beograd, je moral molčati. Dr. Korošec je pa šel v svoji pre-

drznosti na onem shodu še dalje. Začel je Hrvate hujskati, da naj se poganjajo za svojega kralja. Rekel je: »U našoj državi će sve propasti, a moglo bi se sve popraviti, samo treba imati kuraže. Vi ste Hrvati, slavan narod, koji ima svoju lijepu prošlost, koji je imao svoje kraljeve, pa da sada sve to zaboravite i svega se toga odreknete? To biste učinili tada, ako i u buduće budete slijedili ovakvu ra-

ni in tržnini v Ljubljani. Dalje so zahtevali člani odpravo živinskih potnih listov v prometu v mejah občine, odpravo prijave vina in kontrolnih listov. Ostro se je tudi kritiziralo postopanje pri podeljevanju orožnih listov ter zavlčevanje graditve ceste od Kostanjevice do Ošterca, za kar je kredit že dovoljen. Kritiziralo se je postopanje orožništva in političnih uradnikov, ki se je ravno v zadnjem času spremenilo večkrat sikanje proti kmetom. Vse tozadevne resolucije in predlogi so bili odposlani na merodajna mesta.

Studenci pri Mariboru. Socijalistična tetka »Volksstimme« sliši včasih travo rasti. Večkrat piše tako smešne kritike, ki niso kritike, ampak naravnost grde laži. Tako nas napada v zadnji številki, češ, da so nam sociji onemogočili shod v

programih, je poskušala pretekli teden spraviti vladu in še posebej tov. ministra Pucelja v zadrego z interpelacijo o gospodarski, zlasti poljedelski krizi, ki vlada v naši državi. Namen opozicije, spraviti vladu in ministra s to vrste interpelacijo v zadrego, pa se je popolnoma ponesrečil in se je tudi moral ponesrečiti. Mi vsi vemo in čutimo, da preživljajo danes vse države v Evropi brez izjeme težje in ložje gospodarske krize. Nikdar in nikjer pa se še ni zgodilo, da bi se dala še tako neznatna gospodarska kriza ozdraviti in odpraviti s še tako energično interpelacijo. Če bi to bilo mogoče, — o, kako pridno bi interpelirali Nemci, Francozi, Čehi, Poljaki in vsi zaporedoma! Tako so tudi vsi pametni poslanci v Bogradu razumeli, da je interpelacija o gospodarski krizi zgolj navidezen manever in puhla demagogija, ki je preračunana samo na varanje nepoučenega ljudstva, ki naj bi dobilo vtis, da se samo opozicijske stranke — med njimi seveda tudi naša SLS in SDS brigajo za gospodarski napredek ljudstva, drugi pa ne! Zdrava pamet pa pove vsakomur, kdor jo ima, da je že v interesu radikalnih in radičevskih poslancev samih, če gospodarstvo napreduje, ker se v tem slučaju tudi njim samim boljše godi! Če nima opozicija boljših razlogov za pobijanje vlade na razpolago, kakor so te interpelacije, naj rajše molči!

Druga demagogija. V nedeljskem »Slovenec« je objavljena na prvem mestu na prvi strani brzojavka iz Beograda, ki pripoveduje, da so poslanci SLS stavili nujen predlog, da vlada pomaga po toči in drugih vremenskih neugodah težko udarjenim kmetom na Štajerskem, toda minister Pucelj in poslanec Kelemina da sta nujnost esesarskega predloga odklonila. Mi pravimo jasno in odločno: Prav sta imela, kr so taki nujni predlogi nepotrebnosti in zato demagoški! Če ima vlada kaj denarja na razpolago, bo sama storila svojo dolžnost, brez esesarske demagogije, če ga pa nima, pa vse »nujnosti« nič ne pomagajo! Smešno in otročje je že samo na sebi, da bi kdo mogel verjeti, da sta minister Pucelj in Kelemina nasprotnika pomoči za oškodovance, ko sta vendar sama kmečka posestnika in posl. Kelemina je celo v poškodovanih krajih doma in tudi njegovih njiv se toča ni izognila! — Nujni predlogi na pomoč poškodovancem, pogorelcem itd. so čisto navadna demagoška licitacija za naklonjenost volilcev, katerim bi radi gotovi zapeljivci ljudstva na ta način dopovedali, da le oni in samo oni se brigajo za ljudi in za njihov blagor, drugi pa nihče ne! Brigajo se res — toda žalibog le z dolgimi jeziki, s hinavstvom in z grdo demagogijo! Mi se bomo potrudili z vso močjo, da te sorte demagogijo onemogočimo.

Same zasluge. Nemški list »Gotscheer Zeitung« poroča, da se smejo Kočevci zopet posluževati v uradih itd. svojega materinega nemškega jezika. Zaslugo, da so dobili to pravico, pripisujejo posl. Škulju, kar pa ni res in pametni Kočevarji tega tudi verjeli ne bodo, ker vedo, da je posl. Škulj opozicijski poslanec, na želje in »zahteve« opozicije pa se navadno nobena vlada na svetu ne ozira preveč.

Gospodinjski tečaj v želimljah,

ki ga je priredila tamošnja marljiva »Kmetijska podružnica« pod spretnim vodstvom strokovne učiteljice gđe. Černetove.

dičevsku politiku. To vi ne smijete radi svoga hrvatskoga ponosa dozvoliti, nego se morate boriti za svoju slobodu i svoju ravnopravnost, za svoje autonomije i svoj sabor u Zagrebu. Morate biti sinovi svojih pradjedova, tražiti svoje.« — Vsi na shodu navzoči so potem vzklknili: »Živio ministar Korošec!«

Da, dr. Korošec zna — nevedne ljudi farbati!

Politične vesti.

Ljubljana. — Seja ljubljanskega okrožnega odbora je bila v sredo, 9. t. m. Tov. Marušič je podal politično, Bukovec gospodarsko poročilo, nakar so se izvršile volitve predsedstva okrož. odbora. Izvoljen je bil Jakob Kušar predsednik, Avsee An., Kristan Fr., Kozin J., in Kramarič podpredsedniki in Mihelič tajnik. Po volitvah so posamezni delegati ostro kritizirali zavlčevanje volitev v cestne odbore (ter omalovaževanje protestov občin ljubljanske okolice proti naredbi velikega župana o povišani uvozni-

Studencih. Resnica pa je ta: pretekli torek (1. VI.) smo sklicali sestanek v svrhu razgovora glede ustanovitve Delavske zveze. Ker nismo ozkosrčni, smo trpeli udeležbo »gg. sodrugov«, katerim smo celo dali besedo. G. Krajnik se je silno razburjal, a dobil je tako krepke odgovore od tov. Bendé-ta, Klemenca in Luca, da ni vedel, kam bi se dejal. Gg. sodruge očitvidno jezi, da je delavstvo spregledalo in noče več imeti posla z ljudmi, ki so vzgojili razne socijalistične junake. — Studenci, ki so zadnjič oddali za Štefana Radića 299 glasov, so siti raznih socijalpatriotov, ki pod krinko strokovne organizacije uganjajo brezplodno hujskarijo, ker za pozitivno in uspešno delo niso sposobni. Mi Studenci pa vemo, koliko zameremo ceniti moralno moč naših socijev, ki lažejo celo o stvareh, o katerih vedo, da so bile pred verodostojnimi pričami. Laž je orodje bojazljivcev, laž ima kratke noge.

Prva demagogija. Združena opozicija, kakor se sedaj imenujejo vse opozicijske stranke v parlamentu kljub velikanskim razlikam v svojih

Nič ne pomaga. Dr. Korošec je priredil pretekli teden več shodov na Hrvatskem. Na nekem shodu je silno lepo govoril o ministru za notranje zadeve Maksimoviću. Za svoje lepe in politične jako temeljito preračunane besede je pa dobil v glavnem glasilu radikalne stranke, v »Samoupravi« odgovor, ki si ga gotovo ne bo shranil za ogledalo! Tako cenijo dr. Korošca v Beogradu.

Škodljivci! Vaši eseslarji vodijo politiko, ki je popolnoma brez glave. Sedaj je predložen narodni skupščini načrt zakona o izenačenju direktnih davkov. Tega zakona se radikali zelo otepajo, ker bi potem plačevali današnje visoke davke ne samo Slovenci in Hrvati, ampak tudi Srbi, kar bi bilo pravično. Štiri leta se že govori o tem zakonu, toda vsaka vlada je našla doslej kakšen izgovor, da ga je zavlekla. Sedaj se je pa posrečilo spraviti po dolgih naporih ta zakonski načrt pred parlament. Načrt sam ni dober, treba ga bo popraviti, toda glavno je, da že enkrat zmaga načelo enake odločbe za vse državljane. Pretekli petek je začel o tem načrtu razpravljati finančni odbor. Tu je poslala SLS v boj svojega junaka, poslanca Pušenjaka, ki je imel ob tej priliki dolg ožetrkcijski govor. Govoril je, kakor da bi bil na kakšnem volilnem shodu. Vse mu je bilo zanič. Kaj je hotel s tem doseči? Brezdvoma samo to, da bi Srbi rekli: Saj res, načrt zakona je slab, kar odstavimo ga zopet z dnevnega reda, naj ministrstvo izdela nov načrt! — S tem bi bil zakon zopet za kakšne dve leti odložen — na velikansko škodo vseh »prečanov« in v veliko veselje naše SLS. Naši eseslarji namreč pravijo, da je boljše, da sedanja vlada v tem važnem vprašanju ne doseže ničesar, samo da bi oni mogli potem na svojih shodih kričati: Glejte, nič niso dosegli. Ta igra je tako grda in ostudna, da jo mora tudi naše ljudstvo pregledati in obsoditi te škodljivce našega naroda. Nekateri hrvaški poslanci so rekli po tisti seji preteklega petka: Ne vemo, ali so eseslarji tako zabiti ali tako zlobni. Mi pravimo: Brezvestni so!

Znajo pa! V »Slovincu« in v najnovejšem času tudi v »Jutru« bremo prav pogosto očitane, »da je Radić republikanstvo in človečanstvo in federalizem itd. zatajil.« To očitane je jako preudarno preračunana past. Računajo pa eseslarji in demokratariji tako: Mi bomo zapisali, da je Radić vse zatajil. Če bodo radićevci odgovorili, da to ni res, jih bomo v Beogradu pri radikalih in še kje drugje očrnili, da so hinavei. Če pa ne bodo odgovarjali, jih bomo pa očrnili pri kmetih, da so lažnjivi in figovei! Mi pa zanalasč ne bomo odgovarjali prav nič, ker nam ni treba. Pametni ljudje že vedo, kako je, eseslarjem in demokratom pa tega vedeti ni treba.

Licitacija. Po radikalnem in samostojno-demokratskem zborovanju v Mariboru in Metliki se je pričela v slovenski javnosti zopet stara licitacija, koliko da je bilo ljudi na enem in na drugem zborovanju. Eni govore in pišejo, da je bilo tu in tam le po nekaj sto ljudi, drugi

pa pripovedujejo, da jih je bilo tukaj in tamkaj po nekaj tisoč. Da se nikomur ne zamerimo, bomo mi rekli, da jih je bilo v Mariboru 2 milijona, v Metliki tudi dva milijona. Slovencev sicer vseh skupaj ni dva milijona, ampak to nič ne stori. Toliko jih je bilo in konec!

Radikali v Mariboru. Mariborski radikali so zborovali to nedeljo v Mariboru. Mariboru se ni zgodilo nič hudega.

Pribečević v Metliki. Samostojni demokrati so zborovali to nedeljo v Metliki. Metliki se ni zgodilo nič hudega.

Urezal se je. — V debati o trgovinski pogodbi z Italijo je začel g. Smodej, poslanec SLS svoj govor pred slabo zasedeno dvorano. To ga je ujezilo, pa začne: »Vidi se, kako se parlament malo zanima za tako važno vprašanje...« Tov. Pucelj in ministrske klopi za govornikovim hrbtom: »Da, to je res, posebno z vaše strani, ko vas od 20 poslancev poslušata samo dva.« Sledil je smeh in g. Smodej ni prišel več do korajže.

Iz »Jugoslovanskega kluba«. Poslanec SLS sedi za mizo in bere časopise. Vstopi pismonoša in mu prinese brzozjav. Poslanec hlastno raztrga ovoj in poskoči: »Hitro, hitro podpiše, da nas kdo ne prehit, da bomo mi prvi, prvi, prvi... hitro, hitro!« — »Kaj pa je,« zazeha drugi, ki je dremal na zofi. — »Gorelo je tam nekje, sam ne vem prav kje, ampak nujen predlog mora biti za pomoč, da bomo mi prvi, prvi, prvi... Pa naš poročevalec naj hitro pride, da bo takoj telefoniral v Ljubljano, da smo mi že vložili nujen predlog za pomoč! Hitro, hitro, hitro, da nas kdo ne prehit! Ta sramota, ta škandal, če bi bil kdo drugi prvi! Polovica volilcev je fuč, mandat je fuč, vse je fuč!« Čez dobro uro je bil nujni predlog sestavljen, podpisan in vložen, naslednjega dne pa so brumni volilci SLS že na vse zgodaj zjutraj brali, kaj je vse g. poslanec X. »zahteval« in kako priden da je! — Razburjenje zaradi prve brzozjavke se še ni poglelo, in že je vstopil drugi pismonoša z drugo brzozjavko. »Alo, toča, toča, toča! Toča na Štajerskem! Še en predlog, nujni predlog, za pomoč, da bomo mi prvi, prvi, prvi! Hudič, kje pa je poročevalec?« Zopet ni minula ura in tudi drugi nujni predlog je bil gotov, podpisan in vložen in zopet so naslednjega dne zjutraj brali gospodje volilci, kako so gospodje pridni in kako hitro »zahtevajo!« — Tako se pri nas v Sloveniji »dela« politika! Resnica je sicer, da se je delala taka politika že v Avstriji, ampak zaradi tega vendar še ni treba, da bi morali slovenski volilci na vse večne čase ostati tako nevedni in nepoučeni kakor so bili nekda, in v interesu dobre politične vzgoje našega ljudstva bi bilo, da take bedaste politične metode iz našega javnega življenja čimprej izginejo!

Slabe ribe. V petek zvečer so gospodje okoli »Jutra« večerjali ribe. RIBE PA SO BILE POKVARJENE in tako se je zgodilo, da so gospodje v soboto zjutraj izvrgli v uvodnik »Jutra« takegale karfa: »Danes torej smo tako daleč, da merodajni krogi vidijo, da je tudi brez Štefana

Radija notranji položaj v vladi nemogoč (prej so pa ravno samostojni demokrati najbolj zijali, naj Radić gre iz vlade in da bo potem vse dobro!). G. Radić je spoznavši (!) (Prešern je zapisal, da kolne kmet, molitve bravši!), da gre stvar slabo, poslal v borbo Janeza Puelja. S ponudbo portfelja ga je konečno privezal na svoj voz. (Ne drži, ker je poslanec Pucelj že zdavnaj prej bil član Radićevega kluba, predno je postal minister!). G. Prepeluha, ki je radićevce starejšega datuma, je Radić v znani svoji nehvaležnosti pustil pasti in mu ni hotel izposlovati nobenega važnejšega mesta in tako je prišlo, da igra danes v HSS večjo vlogo neki g. Debelak nego g. Prepeluh. (To je navadna žerjavovska intriga, preračunjena na to, da zaseje v naše vrste razdor in razkol! Kdor Albina Prepeluha pozna, tudi ve, da on ni nikoli stremel po zunanjih časteh in nagradah, dasiravno so mu bile že prav lepe stvari na ponudbo! »Neki« g. Debelak pa ni »neki«, ampak je za žerjavovce bil in bo gosposod inženjer Debelak, ki ima mnogo več v peti kakor »neki« g. dr. Žerjav v glavi. Kakšne vloge pa igrata »neki« g. Debelak in Albin Prepeluh v naši stranki, to pa vedo jako dobro naši pristaši sami, žerjavovce pa to absolutno nič ne briga). Radić je izbral Puelja (hvala Bogu, da ni izbral Žerjava, sicer bi bil polom že tukaj), da mu gre po kostanj v ogenj in da se razpusti SKS. (Tukaj pripominjamo, da so v Radićevem klubu komaj 4 Slovenci, Hrvatov pa petdeset! Naša stranka pa ni »razpuščena«, ampak je danes močnejša kot nekda prej). Ni nič čudnega, če so se med starejšimi in novopečenimi radićevci razvili precej mučni in napeti odnošaji. (Mi o kaki napetosti nič ne vemo. Vemo pa, da sede v vodstvu samostojno-demokratske stranke ljudje, ki se že odnekaj mojstrsko razumejo na uprav čifutske intrige in spletke, toda pri nas tisto spletkarenje ne bo zaleglo, ker to igro že poznamo). Kakor čujemo, je grupa g. Prepeluha (kje pa je ta grupa?) mnogo bližja ministru za šume dr. Nikiću (Aha, aha! tudi ta trditev je preračunjena na to, da zanesse v naše vrste nezaupanje, češ se bo že našel kakšen »magarec«, ki bo to traparijo verjel!) in izgleda, da hoče ob bližnjem izbačenju g. Puelja iz vlade (»izbacnil« ga bo menda Žerjav) ostati preko Nikića z njo v kontaktu (naj ostane v zvezi s komurkoli, ali z Bogom ali s hudičem, samo da se ne udinja žerjavovcem). Razkol v radićevskem klubu je vedno hujski (čudno, da klub sploh še obstoji). Tudi najboljši Radićevi pristaši priznajo, da je »stari«, to je Stipa, vse pokvaril (škoda, res škoda, da ni hodil vpraševat za nasvete dr. Žerjava!) in da bi dobro storil, če bi se umaknil za vselej (ampak na njegovo mesto ne bo prišel dr. Žerjav!) Z njim pojde v politični zaton tudi g. Pucelj (kaj pa da, kakor bodo g. dr. Žerjav komandirali!), ki ima to zaslugo, da se je iz osebne ambicije polastil zdravega kmečkega pokreta v Sloveniji in ga tudi upropastil (ta zadnji karf ima pa najdebelejšo glavo! Prvič se minister Pucelj ni nobene-

ga kmečkega pokreta polastil, ampak ga je ustvarjal. Polastiti se je hotel našega pokreta pač dr. Žerjav, pa se mu ni obneslo; zato je pa sedaj tako jezen na Puelja, ker se ta noče in noče spustiti pred močnim dr. Žerjavom na kolena. O tem pa, kdo zna kakšno stranko upropastiti, naj blagovolijo Žerjavovi pristaši rajše molčati!). — To, kar je tiskano z debelimi črkami, je zapisano v »Jutru«, v oklepajih pa smo pristavili svoje pripombe. — Iz celega »Jutrovega« pisanja pa se vidi, kako strašno radi bi samostojni demokrati videli, da bi zasejali v naše močne vrste plevel nezaupanja in razdora. Albinu Prepeluhu namigujejo že tako sladko, da bo od njih dobil »važno mesto«, če se skrega, a v isti sapi ga hočejo očrniti pri Radiću, češ da je pristaš dr. Nikića! Ministra Puelja hočejo zopet umazati s tem, da mu očita, da je samo iz osebne častilakomnosti (!) pristopil v radićevski klub, dasiravno vsak naš pristaš natanko vé, da takrat ni bila dana tov. Puelju niti najmanjša tozadevna obljuba in če je Pucelj kasneje postal minister, je dosegel to čast s svojim delom in s svojo pametjo, ne pa vsled kakšnih obljub, ki jih nikdar ni bilo! Toliko našim pristašem v pojasnilo in mi trdno upamo, da vse jutrovske in žerjavovske laži in spletke ne bodo pripeljale v Žerjavov tabor niti enega našega pristaša, ker za tako pametne že imamo svoje dosedanje in tudi bodoče pristaše, da spoznavajo od dne do dne bolj, da je esdeersarska prismojenost slovenskim kmetom več škodovala kakor vsi klerikalni in radikali in drugi strankarji skupaj. Če bi ranjki Čaruga ustvaril med nami kakšno politično stranko, bi bila gotovo boljša kakor SDS.

Tedenski koledar.

Dnevi:

- 20. junija: nedelja: Silverij.
- 21. junija: ponedeljek: Alojzij.
- 22. junija: torek: Pavlin.
- 23. junija: sreda: Agripina.
- 24. junija: četrtek: Janez Krst.
- 25. junija: petek: Prosper.
- 26. junija: sobota: Vigilij.

Sejmi:

- 21. junija: Sv. Vid pri Blokah, Moravče, Velika Loka, Lašče, Bučka, Peklo pri Poljčanah, Buče, Vrenska gorica, Šmarje pri Jelšah.
- 22. junija: Sv. Jurij ob juž. žel., Sevnica, Šoštanj.
- 23. junija: Tržišče.
- 24. junija: Sv. Jur pod Kumom, Črmošnjice, Drnovo, Škofja Loka, Bohinjska Bistrica, Mirna, Češnjica, Ribnica, Višnja gora, Sv. Jurij ob Taboru, Konjice, Laško, Sv. Lenart v Slovenskih goricah, Podšreda, Ljubno.

Vrednost denarja.

Dobi se:

za 1 dolar	Din	56'59
za 100 lir	Din	205'—
za 1 avstr. šiling	Din	8'—
za 100 čeških kron	Din	168'—
za 100 fr. frankov	Din	163'—
za 100 švic. frankov	Din	1098'—
za 1 zlato marko	Din	13'50

Novice in zabava.

Odlikovan je z redom sv. Save III. stopnje kmetijski referent g. Ivo Sancin. Naše iskrene častitke.

Poziv. V noči dne 1. junija je požar vpepelil vas Prigorico, občina Dolnja vas, srez Kočevje. Zgorelo je 30 hiš, vsa gospodarska poslopja, gospodarske potrebščine, živež itd. Brez strehe in brez premoženja je vsled tega 166 oseb. Po nesreči prizadeti prebivalci vasi Prigorica so torej v skrajni bedi in si po svoji lastni moči ne morejo pomagati, za kar jim treba pomoči od drugod. Da se jim olajša beda, razpisujem s tem nabiranje milih darov v celem območju ljubljanske oblasti. Darovi se sprejemajo v Ljubljani pri velikem županu ljubljanske oblasti in pri mestnem magistratu, na deželi pa pri vseh sreznih poglavarjih in pri oblastvih, katere bodo ti odločili. — Veliki župan dr. Baltič, s. r.

Škratica. Zadnje mesece se je v Ljubljani zelo razširila otročja bolezen škratica. Otročja bolnica je prenapolnjena. Na tej bolezni sta umrla podpolk. Andrejki hčerka in sinček. — Tudi iz Prekmurja javljajo o širjenju škratice. Zadnje čase so pripeljali v bolnico 28 otrok. Nekaj je zelo težkih slučajev.

V Grubarjev kanal v Ljubljani je skočil visokošolec Simon Štefanovič in utonil. Vzrok samomora ni znan.

Prostovoljno gasilno društvo v Ormožu proslavi 15. avgusta t. l. 40letnico obstoja, združeno s krajskim zletom in blagoslavljanjem motorne brizgalne.

Sokolsko društvo v Krškem proslavi 20. junija t. l. dvajsetletnico. Spored: 1. Sprejem gostov ob 10.30 na kolodvoru. 2. Povorka po mestu 3. Ob 13.30 preiskušnja telovadnih točk. 4. Sprejem gostov pri popoldanskih vlakih. 5. Ob 15.30 javna telovadba. 6. Po telovadbi ljudska veselica na sejmišču. Sodelujeta sokolski fanfari iz Zagreba in Krškega. Prvi nastop sokolske konjenice. Polovična vožnja na železnih progah Ljubljana—Maribor—Sisek—Videm—Krško in nazaj za čas od 19. do 21. junija t. l. Izkaznice za polovično vožnjo pri bratskih Sokolskih društvih. Vsak član mora imeti v redu tudi sokolsko legitimacijo ter na vstopni postaji kupiti cel vozni listek, kateri velja za brezplačen povratek. V slučaju slabega vremena prireditelj v notranjih prostorih Sokolskega društva. Vabimo vse, ki se za razvoj Sokolstva zanimajo, k obilni udeležbi. — Zdravo.

Leskovec. Seja okrajnega odbora Slovenske kmetijske stranke se vrši v nedeljo dne 20. junija ob 2. uri popoldne pri tov. Lavrinšku. — A. Pirc, predsednik.

Raka. Preteklo nedeljo je bil pri nas občni zbor krajevne organizacije Slov. kmetijske stranke, katerega se je udeležil tudi tov. Bukovec, ki je podal politično in gospo-

darsko poročilo. Razveseljivo je dejstvo, da se je krajevna organizacija močno pojačila in kmetijska misel globoko utrdila. Pri volitvah je bil izvoljen ves stari odbor, nov član odbora je le naš vrli pristaš Anton Miklič iz Hudenje vasi. Po občnem zboru je tov. Bukovec odpotoval na Studenec in odtod v Boštanj in Sevnico, kjer se je sestel z odborniki naših organizacij.

Letošnji ljubljanski velesojem bo v primeri s prejšnjimi velesojmi nudil pestro sliko celokupne, svetovne industrije, obrti in trgovine. Organizacija je letos razširjena in vabilu so se odzvale zlasti francoske tvrdke, ki razstavijo v velikem številu vse mogoče vrste blaga: fotograf aparate, damske fine obleke, galanterijo, parfumerijo, konfekcijo za dame in otroke, nogavice, farmaceutiko, hranilno industrijo, poljedelske stroje. Prav tako bodo letos prvič zastopane poljske firme, ki se zlasti zanimajo za slovensko industrijo. Razstavile bodo avtomobile, kolesa, damsko konfekcijo, svilene nogavice, stroje. Vsekakor bo letošnji velesojem ena najmočnejših reprezentanc industrije, obrti in trgovine in se bo nudila prilika trgovcem in obiskovalcem vseh stanov najugodnejša prilika, da si ogledajo porast svetovnega gospodarstva. Dolžnost Slovencev pa je še posebej, da pozdravijo na velesojmu francoske trgovce in poljske. Kakor znano je naša država v ozkih diplomatskih zvezah s Francijo in prav je, da stopimo z njo Slovenci v prijateljske trgovske odnose. Za cenen obisk je preskrbljeno. Parmanentne legitimacije Din 30.—družinske vstopnice Din 20.— za tri osebe in sicer za enkratni obisk, običajne vstopnice za enkratni obisk pa Din 10.— S permanentno legitimacijo je združena ugodnost polovične vožnje. Pri odhodu je treba kupiti cel vozni listek, ki mu potem velja za brezplačen povratek.

Obletnica žalosti. Pred tremi leti v noči od 8. na 9. junija so bolgarski kapitalisti in meščani s podporo vojske in oborožene bande makedonstvujočih vrgli kmetško vlado Štambolijskega. Kralj Boris je imenoval novo vlado profesorja Cankova ki je poklala in postrelila okrog 30.000 najzavrednejših kmetov ter živinsko razsekala samega Štambolijskega. Dalje so ubili še šest ministrov, 40 poslancev in nebroj učiteljev pristašev bolgarske zemljedelske stranke. To je bila najbolj krvava kapitalistična gosposka vlada v Evropi. Toda zavesti bolgarskega zemljedelca niso ubili in kmetijska vlada se gotovo še povrne. Duh Štambolijskega še živi.

Smrt med našimi rojaki v Ameriki. Umrl je v Pittsburghu v Ameriki 6. maja Jožef Kobal v starosti 41 let. Doma je bil iz Gaberja pri Vipavi na Primorskem. — Dne 7. maja je umrl v Chicagu Melhior

Šolar. Pokojnik je bil rojen v Javorniku na Gorenjskem. V Ameriki je bil 35 let. Zapušča ženo in dve hčeri. — V Johnstownu je umrl 28. aprila Jožef Debevc, doma iz Padežja pri Borovnici. Zapušča ženo in 4 otroke. — V Irwinu pa je umrla 9. maja Agnes Poglandick, doma iz Črne. Zapušča soproga in 6 otrok. — V Cantonu, Ohio je umrl dne 6. aprila Frank Kambiček v starosti 14 let. — Cleveland, Ohio. — 5. je umrl John Vesel, doma s Hriba pri Lokšem potku. — Joliet, Ill. 11. maja je umrla Frančiška Bregar, mati devetero otrok. — Pittsburgh, Pa. Pagnet Franc je umrl te dni in zapustil ženo in tri otroke.

Iz mojih spominov. Spisal Franjo Šuklje. V Ljubljani 1926. Cena 70 dinarjev. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Šuklje je razborit, temperamenten, odločen, oster, a obenem pošten in odkrit. Tak je bil kot politik, tak je v svojih memoarjih. Silno zanimivo čtivo, ki ga ne boš odložil preje, dokler ne prebereš vseh tenko tiskanih 212 strani. Od detinskih let pa do 1889. sega prvi del teh politično, literarno, kulturno-historično, retorično in razvojno nad vse interesantnih zapiskov. Vsa slovenska zgodovina in vsa kulturna prizadevanja od Bleiweisa do Kersnika najdeš zbrana in nanizana v lepem redu in v ostri razsvetljavi bistrega in koščenega opazovalca. Šukljetovo knjigo bo moral imeti vsak inteligent, ki se peča s politiko ali znanostjo, preko Šukljeta bo odslej nemogoče iti. In ker je pisatelj znal s svojo duhovitostjo posamezna poglavja poživiti in napraviti interesantna, in ker je Šukljejev jezik lep in gladek, ne bodo memoari zgolj zgodovinsko važen dokument naše preteklosti, ampak tudi živa knjiga našega bitja. Morda ni izšla dolgo vrsto let nobena knjiga, ki bo imela tak uspeh, kot ravno Šukljejevi Spomini.

POROTA.

POROTA V LJUBLJANI.

Veletatvina.

Preteklo sredo so stali pred poroto Viktor Lokar, tesar iz Struževa pri Škofji Loki, Janez Beton, tesar iz Predoselj pri Kranju ter brata Alojzij in Karel Legat iz Pristave pri Trziču. Obtoženi so bili, da so vzeli pri tvrdki Gassner in Glanzmann v Trziču in sicer od leta 1923 različno predilno blago in bombaževino v skupni vrednosti 73.290 dinarjev. Tvornica ima to blago spravljeno v zavarovanem skladišču na otoku med Bistrico in Moščenikom, iz katerega so kradli čez celi dve leti. Razpečevali so blago peš, z vozom ali po železnici do prve postaje, največ pa so ga razpečali v kraju, odnosno na Jesenicah. Obtoženec Beton si je kupil k svoji hišici vrt za 11.250 Din. Obtoženec Lebar je živel jako potratno. Kon-

cem leta 1923 pa so se tovariši med seboj skregali, radi česar je tavina prišla na dan. Obsojen je bil Viktor Lebar in Janez Beton vsak na pet let težke ječe, Alojzij Legat in Karl Legat pa vsak na eno leto težke ječe. Glede povračila se je izkazalo, da je neizterljivo. V te tatvine so pa vpletene kot pomagalka še druge osebe, ki se bodo še morale zagovarjati pred sodiščem.

V Ljubljani je sedela 11. t. m. na zatožni klopi poštna uradnica v Litiji radi poneverbe uradnega denarja. Obsojena je bila na 20 mesecev ječe.

NOVOMEŠKA POROTA.

Ropar, tat in vlačugar.

Dne 9. junija je stal pred poroto 27-letni Alojzij Intihar, pristojen v Trzišče, samski rudar, vlačugar, katerega je obdolžilo drž. pravdnistvo, da je 25. julija 1921 v Gredecih starki Mariji Juntez grozil, naj mu da 1000 kron, sicer bo njena smrt, ter jo udaril dvakrat po glavi in jo oropal gotovine v znesku 100 Din. Poleg tega ima na vesti celo vrsto tatvin. Dne 25. decembra 1920 je pobegnil od 36. polka v Vraždinu in se od tega časa potepal v Sloveniji in kradel v družbi Janeza Šebata, ki dela sedaj pokoro v ječi v Avstriji. Intihar je bil obsojen na 11 let težke ječe.

CELJSKA POROTA.

V Celju so se zagovarjali pred poroto rudar Josip Kokolj, Marija Štajner in njen sin Josip Štajner iz Kasaz pri Petrovčah, ker so na zverinski način umorili 70-letno prevžitkarico Micko Selmajster. Ubili so jo s sekuro, nato z nožem porezali nos, ušesa in lica z obraza ter vrgli meso svinji. Zverine v človeški podobi so bile obsojene: Josip Kokolj in Marija Štajner na smrt na vešalih in Josip Štajner na šest let težke ječe.

MARIBORSKA POROTA.

Dva pohotneža.

9. junija sta se vršili pred protnim sodiščem dve tajni razpravi in sicer proti Maksu Kovaču, rojenem 16. IX. 1918 v Vojniku pri Celju, ker je zapeljal svojo še ne 14-letno rejenko Vero Hajsinger. — Radi enakega zločina je prišel pred poroto Franc Veronik, rojen 20. januarja 1906 v Polani pri Mariboru, poljski delavec, ki se je pregrešil nad komaj 13 letno hčerko svojega gospodarja Marijo Domadenikovo. Zločin je prišel na dan šele, ko je deklica dne 16. februarja letos povila dete. Poleg omenjenega zločina je Veronik obtožen tudi rop. Dne 12. julija 1925 je mladoletnemu Jakobu Kropeju grozil z nožem, ker je fant odtrgal eno črešnjo s sosodovega drevesa. Odvzel je pri tej priliki fantu s silo dva dinarja, katera je našel v žepu. Obsojen je bil Maks Kovač na dve in pol leta težke ječe, Franc Veronik pa na šest let težke ječe.

Narodni gospodar.

Licencovanje in premo- vanje bikov

v kamniškem in brdskem sodnem okraju v dneh od 17. maja do 28. maja 1926.

V kamniškem okraju so pripeljali bikorejci 53 plemenskih bikov, od katerih je bilo 16 res lepih, 32 bikov je bilo odobrenih, 4 so bili zavrženi. Obdarovali so 44 bikorejcev z nagradami v skupnem znesku 6760 Din. Živinorejski odsek Okrajne blagajne v Kamniku je v to svrhu prispeval 3.500 Din. Veliki župan ljubljanske oblasti pa 3.260 dinarjev.

V brdskem sodnem okraju so pripeljali bikorejci 44 bikov. Od teh je bilo 9 res lepih, 24 odobrenih, 11 pa zavrženih. Obdarovanih je bilo 33 bikorejcev z zneskom 4 tisoč 362 dinarjev. Okrajna blagajna na Brdu je prispevala v to svrhu 2000 Din, veliki župan ljubljanske oblasti pa znesek 2.362 Din. Kakor že prejšnja leta imel sem tudi letos priliko opazovati napake naših bikorejcev, ki jih delajo pri vzreji in negovanju plemenskih bikov in sicer: 1. prav z malimi izjemami ne polagajo nikake važnosti na vzrejo teleta, katerega namenijo za bodočega plemenjaka. 2. Pri odbiranju premalo gledajo na koristnost in čisti rod roditeljev. 3. malokateri bikorejec upošteva zle posledice najožjega krvnega sorodstva. Ako vprašam bikorejca, kje je bil odrejen, je odgovor »doma!« Ako vprašam od katerega plemenjaka izvira, je odgovor: »od domačega«. Ali je potem čudno, da kvalitativno nazadujemo? Taki brezbrizni bikorejci bi s svojim ravnanjem degenerirali vsako pasmo, ne samo pingavsko. 4. Malo se še najde bikorejcev katerih ne bi vodila slepa sebičnost, da prodajo plemenjaka mesarju, kakor hito jim kaže dobiček, pod pretvezo, da je postal pretežek. Vsem, ki se resno zanimajo za napredek naše živinoreje, zlasti bikoreje, priporočam, da uplivate na take bikorejce, naj se čimprej oprostijo teh napak. Upravičeno se pritožujejo umni bikorejci, da živinorejci sami kvarijo živinorejo, ker pripuščajo svoje krave slabo razvitim in nelicenciranim bikom, ker se pripuščajo po 5 Din, dočim je popolnoma upravičena skočnina za res lepega in dobro razvitega plemenjaka po 20 dinarjev. Vsled te zaslepljenosti imajo slabo razviti biki mešanci preveliko število skokov, pri čemer narašča zanikernost naraščaja in jalovost krav. Nasprotno pa lepi biki, ki so plemensko dorasli, nimajo skokov, kar opravičeno ozlovoljava zavedne bikorejce, da prodajo svoje sposobne biki mesarju. Župani in občinski svetovalci, ki ste že uvideli potrebo pomoči in ste na priporočilo g. srezkega polglavarja dr. Ogrina dovolili opetovano večje zneske pri Okrajni bla-

gajni v to svrhu, prosim Vas, ne spreglejte v svojih občinah takih generalnih napak naše bikoreje, ter jih energično preprečujte, da ne bo denar, ki ga dovoljujete, proč vržen. Plemensko dozoreli, res lepi biki naj se držijo za plemenjenje več let, ter se le take bikorejce nagradi. Taki sposobni plemenjaki naj se nagradijo tudi s tem, da se bodo pripuščali na čiste pingavske krave in telice z znaki dobre koristnosti, brezplačno, ter se bikorejcu ti skoki na podlagi kontrole izplačajo po 20 Din iz blagajne živinorejskega odseka. Zarod takih krav in telic mora se ob rojstvu prijaviti Živinorejskemu odseku, da isti odloči, se bo li vzrejal za pleme, ali ne. Tako uporabljeni denar se bo živinoreji dobro obrestoval.

Živinorejci obupavajo nad koristnostjo krave pingavke, da bi pa za izboljšanje sploh kaj storili, niti ne mislijo. Zato gre res mnogo našega dobrega naraščaja pod mesarski nož, nasprotno se odreja naraščaj z najslabšimi znaki koristnosti. Nadaljuje naj se z rodovniki, ki so že upeljani, ter naj se razširi vodstvo kontrolnih zapisnikov. To je edina resna podlaga za odbiranje. Vestne živinorejce, ki bodo beležili količino porabljene krme, pridobljenega mleka in teže živali, naj se nagradi. Franc Bore.

* * *

Konjska razstava v Novem mestu.

V okviru živinske razstave, ki jo je priredila podružnica Kmetijske družbe za Slovenijo, se je vršila 30. maja t. l. v Kandiji pri Novem mestu konjska razstava.

Prignanih je bilo 132 glav in sicer: v prvi skupini kobile z žrebci 23, v drugi skupini 3—4 letne 25, v tretji skupini 2 letne 45, v četrti skupini enoletnice 22 in v peti skupini žrebčki 17. Poleg navedenih skupin je državna žrebčarna postavila 7 žrebcev plemenjakov, deloma iz bližnjih plemenilnih postaj, deloma iz zasebne oskrbe novomeške okolice. Razstavni material, izključno toplokrvni, je bil povprečno dober, deloma celo prvovrsten. Ker se isti ni popreje pregledal, se je vrinilo nekaj slabših repov, ki so kazili celokupno sliko in bi bilo bolje, da bi ostali doma. Iz tega je razvidno, da del naših konjerejcev še ne pojmuje pomena živinorejskih razstav. Tudi čiščenje in kovanje, da ne govorimo od predvajanja konj, mora biti v bodoče boljše. Najboljši konji so bili od šentjernejske okolice, deloma tudi od Trebnja in Velike Loke. Presojevalna komisija, sestojeca iz posestnika g. Frana Zupančiča in predsednika konjerejskega društva za ljubljansko oblast, g. gerenta Turka iz Ljubljane in g. Ivana Globelnika iz Škocijana, je raz-

delila 9540 dinarjev na premijah, in sicer v prvi skupini 2110 Din, v drugi skupini 1930 Din, v tretji skupini 2620 Din, v četrti skupini 1340 Din in v peti skupini 1540 dinarjev.

Poleg tega je prisodila najlepšim konjem v vsaki skupini še častno diplomu, in sicer med žrebetnimi kobilami oni od g. Frana Martinčiča iz Drame, med tri- in štiriletnimi žrebci g. Janeza Kegloviča iz Ostroga, med dveletnimi žrebci od g. Fran Turka iz Ostroga in žrebci g. Ivan Globelnika iz Škocijana. Med enoletnimi pa žrebci g. Matije Lenčiča iz Mihovice.

»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA«, Ljubljana, Polja, ski nasip 10/8, pošlje vsakemu naročniku »Kmetijskega lista« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

Poročilo Hmeljarskega društva o stanju hmeljskih nasadov v inozemstvu.

Zatec, Č. S. R., 28. maja 1926. Stanje hmeljskih nasadov je še vedno neenako. Rastlinam prizadeva bolhač. Dne 21. t. m. se je ob Ogru pojavila aphis muha; enaka poročila prihajajo tudi že iz drugih krajev. Tu in tam se najdejo tudi že nekrilate uši. V boljših nasadih je trta dorasla že do polovice drog, oziroma žic. Vsled mrzlih noči ormenevajo listi. Od včeraj imamo lepo, toplo vreme, ki bo hmeljski rastlini jako priialo.

Hallertau — Bavarsko:

Au, 29. maja 1926. Stanje je zadovoljivo. Rastline so dorasle le do polovice drog (žic) ter se razvijajo bujno. Tu in tam se je prijavila peronospora. Previdni hmeljarji jo že preganjajo s škropljenjem. Z napetostjo pričakujemo, kako bo uspelo to, za naše kraje novo obrambno delo. Upajmo, da dobro. Potem bi hmeljarji zopet pomirjeni zrlji v bodočnost!

Pfaffenhausen, 1. junija 1926. Mrzlo vreme in huda slana v zadnjih tednih ni prijala hmeljski rastlini. Vse to jo je zadrževalo v rasti — vse to je pa tudi pospeševalo razvoj škodljivcev. Nekaj dni je vreme toplo in tudi deževalo je. Da bi se noči postajale toplejše, potem bi se rastlina prav ugodno razvijala. Peronospora se letos prikazuje v večji množini nego v minulem letu. Nekateri hmeljarji so že pričeli s škropljenjem in razveseljivo bi bilo, ako bi se tega obrambnega dela poprijeli vsi hmeljarji, kar bi bilo v korist našemu hmeljarstvu.

Mainburg, 28. maja 1926. Stanje je različno. Pozno obrezani nasadi so zelo trpeli po bolhaču. Tem rastlinam je pa tudi slana začetko-

ma maj škodovala. Prav mogoče je, da bo peronospora še napadala tudi neškropljene nasade, kar bo zmanjšalo naš pridelek. Sedanje vreme ugaja rastlini, pa tudi škodljivcem!

Wolnzach, 29. maja 1926. Zgodaj obrezani nasadi so lepi in so bili že prvič obsipani, med tem ko pozno obrezani zaostajajo, dasi se tudi kljub bolhačem in ogvcem še precej popravljajo. Proti peronospori škropijo nekateri hmeljarji prav pridno.

IV. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov v Savinjski dolini.

Žalec, SHS., 12. junija 1926. Neugodno vreme je povzročilo, da je stanje hmeljskih nasadov v Savinjski dolini več ali manj različno. Vobče se opazuje, da letos zgodaj obrezani nasadi lepše uspevajo, nego pozno obrezani. Trte so dorasle do trčetrt visokosti drog in še višje. Rastlina je videti bujna in zdrava. Obrambna dela zoper peronosporo se nadaljujejo vedno in še v pomnoženi meri in kakor je videti — tudi uspešno. Zalibog se je tuintam pokazal eden izmed najhujših sovražnikov hmeljarstva — to je hmeljska stenica, zoper katero se tudi uporabljajo uničevalna sredstva. — V svrhu spoznavanja in zatiranja raznih hmeljskih škodljivcev se prirejajo v raznih krajih okoliša po društvenem poslovdnji poučni tečajji — Društveno vodstvo.

ŽARNICE

Osram - vsakovrstne najceneje

J. GOREC, Ljubljana
palača Kreditne banke.

Odiranje kmetov.

Ker smo z vsemi stanovi v prijeteljskem razmerju, kakor so vedno dobri kmetje, so mnogi mislili, da bomo molčali k krivicam, katere danes trpi naše ljudstvo po raznih ujedah, ki mu pijejo življensko kri. Toda mi smo in bomo tudi za naprej neustrašeno branili kmete pred izkoriščanjem.

Kdor razmere, ki so pri nas, natančno opazuje, bo kmalu zapazil, da je država dala veliko prostost delati račune po svoji volji, če pri tem ljudstvo še toliko trpi, notarjem, odvetnikom i. dr.

Danes omenimo le slučaj notarjev, ki pri raznih pogodbah in prepisih delajo našim ljudem zelo visoke račune, ti računi so tako visoki, da se novoporočenci večkrat boje napraviti ženitovansko pogodbo, za katero se računijo grozni zneski. Zdaj si vsak lahko misli, kaka zmešnjava zna nastati, če bo

ta negotovost še bolj rastla. Gg. notari pozabijo, da kmetje že nad 50 let zahtevajo, da se mora notarijat poddržaviti. Vsak državni uradnik bi moral pogodbe zastoj delati. Pozabijo tudi na naše žalostne gospo-

darske razmere, ko kmet večkrat še za življenje potrebnega nima.

Da nam ne bo kdo očital, da delamo krivico notarjem, priobčujemo natančni račun notarjev pri posestvu, ki se je letos na drobno prodal.

Kupil je kmet	1. parcelo za	1.475 Din,	notar računil	378 Din = 25,6%
kupil je kmet	2. parcelo za	3.775 Din,	notar računil	760 Din = 20%
kupil je kmet	3. parcelo za	6.800 Din,	notar računil	1261 Din = 18,5%
kupil je kmet	4. parcelo za	16.275 Din,	notar računil	2684 Din = 16,5%
kupil je kmet	5. parcelo za	15.237 Din,	notar računil	2603 Din = 17%
kupil je kmet	6. parcelo za	2.025 Din,	notar računil	506 Din = 25%
kupil je kmet	7. parcelo za	9.150 Din,	notar računil	1691 Din = 18,4%
kupil je kmet	8. parcelo za	12.500 Din,	notar računil	2140 Din = 17%
kupil je kmet	9. parcelo za	12.175 Din,	notar računil	2377 Din = 19,5%
kupil je kmet	10. parcelo za	24.400 Din,	notar računil	4000 Din = 16,3%
Skupno . . .		103.812 Din		18.400 Din

Ker je pristojbina 8%, to je od 103.812 Din 8305, je ostalo notarju 10.095 Din. Torej za posestvo je znašal notarjev račun 10.095 dinarjev. Vsak vidi na prvi pogled, da se vse poljubno računni, kakor pade. Kmetom je denarja zmanjkalo in nobeden ni mogel plačati.

Pri malem posestvu se računni ženitovanjska pogodba do 2500 Din. Radi verjamemo, da je notar po tarifu opravičen tako računni, dasi ravno se pri prostemu človeku zdi neumljivo, zakaj se računni enkrat več drugič manj — od 16,39 do 25,6 odstotkov. Toda gospodje ne pozabite, da kmet danes trpi, da denar strašno težko zasluži.

Koliko je imel notar dela, da je zaslužil 10.095 Din? Gotovo nekaj ur, največ par dni. Kdaj bo kmet pri živini priredil 10.095 Din? Po 16 ur dela na dan vsa družina in malo kateri kmet bo za vso živino dobil ta znesek. Tako računni v sedanjih razmerah je vnebovpijoče. Kmetje bodo morali zahtevati, da se jim da nazaj »Stara pravda«, da bodo mogli vsaj na svojem pošteno živeti.

Socijalna krivica je v tem, da se delo enega skoraj tisočkrat več ceni, kakor delo drugega. V tem je bil pa vedno vzrok vseh revolucij, v katerih je inteligenca veliko trpela.

Znižana vstopnina na VI. Ljubljanskem velesojmu od 26. junija do 5. julija 1926. Da se omogoči obisk te naše največje narodno-gospodarske prireditve prav vsakemu, je sklenila uprava velesoja, da se zniža vstopnina za obisk letošnjega velesoja. Permanentna legitimacija, ki omogočuje do poljubnega vstopa na velesojem in tudi zvečer na vinski oddelek, in katere posestnik je deležen polovične voznine na vseh osebnih in brzovlakih in parnikih (razven S. O. E.), je veljala prejšnja leta 50 Din, letos pa stane samo 30 Din. Legitimacije se že dobi v predprodaji v uradu Ljubljanskega velesoja, pri Putniku, v Ljubljanski kreditni banki in pri Josip Zidar, Dunajska cesta v Ljubljani. Legitimacije prodajajo tudi večji denarni zavodi, tujsko prometna društva in trgovske, obrtne in industrijske organizacije v vseh večjih krajih po državi, kakor tudi pri velesojmskih zastopnikih. — Vstopnice za enkratni vstop so po Din 10.—. Rodbinska vstopnica stane Din 20. in upravičuje do enkratnega vstopa 3 oseb skupno, članov rodbine na velesojem.

Zlatnike so našli v milu »Gazela«: (imena v oklepaju označujejo trgovce, kjer je bilo milo kupljeno) Karla Hojnikar, Konjice; G. Šetinc, Jarše; Kristina Lašič, Zagreb, Vrhovce št. 1 (Cavor i Habazin, Zagreb); Ana Kulešić, Rezovac pri Suhopolju (M. Francetić, Virovitica); Ana Uršič, Brežice (Franc Lipej, Brežice); Marijana Pivk, Petkovec št. 13 pri Logatcu (Anastazija Cvetko, Rovte nad Logatcem); Elka Veber, Maribor (Josip Košir, Maribor); Apolonija Kunštek,

Brezno (Ed. Suppanz, Pristava); Juro Majdak, Zagreb (Stjepan Broz, Zagreb); Marija Smole, Zibika (Ed. Suppanz, Pristava).

Prodaja permanentnih legitimacij za velesojem po Din 30.— v Ljubljani. Da se razbremene blagajne na velesojmu, so prevzeli razprodajo permanentnih legitimacij po 30 dinarjev tudi vsi bančni zavodi v Ljubljani. Prosimo vse posetnike, da si že sedaj oskrbe legitimacije, ker je znano, da je zadnje dni pred otvoritvijo zaznamovati na blagajne vedno velik naval. Permanentna legitimacija upravičuje do polovične voznine na vseh osebnih in brzovlakih. Priporočamo Ljubljancem, da pošljejo legitimacije svojem in prijateljem, ki nameravajo za časa velesoja od 26. junija do 5. julija posetiti Ljubljano.

Kako odženeš mravlje iz sadovnjaka. Najboljše sredstvo, za odstranitev mravelj iz sadovnjaka, je kreda. Deblo drevesa, bodisi starega ali mladega, nadrgni na najbolj gladkem mestu okrog in okrog s kredo. Mravlje bodo kmalu izgignile; kajti najprej poskušajo na vse kriplje, pri čez nadrgneno mesto, toda nekatere padejo omamljene od krede, druge pa popadajo vsled teže krednega prahu, ki se jim nabere na nogah. V nekoliko dneh bo izgignila vsa armada pod drevesom bivajočih mravelj.

Poročilo o zborovanju okrožnega odbora naše stranke za Štajersko in Prekmurje, ki se je vršilo v nedeljo dne 13. t. m. v Mariboru, prinesemo zaradi pomanjkanja prostora v prihodnji številki.

UMETNA GNOJILA

superfosfat, kalijeva sol, kalcit, thomasova žindra in prvovrstni Spilski Portland-cement vedno v zalogi po najugodnejših cenah pri osr. gosp. zadr.

„EKONOM“
LJUBLJANA, KOLODOVRSKA UL. 7.

Nobena slovenska, zlasti nobena kmetiška hiša bi ne smela biti brez Gasparijeve slike kmeta-svetnika ali slovenskega sv. Izidorja

Slika je polna nežnosti in miline in svež domači zrak veje od nje. Zato bode najlepši okrasek vsakega stanovišča.

Cena v lepem barvolisku izgotovljene 42 cm široke in 32 cm visoke slike je

30 dinarjev, s pošto 34 dinarjev,

katere je treba podpisani družbi poslati po nakaznici ali pa v priporočenem pismu. Na zahtevo dopošljemo tudi položnico ali pa sliko po povzetju.

Kdor si sliko naroči, pa ne stori samo važnega koraka za okrašenje svojega bivališča, temveč se udeleži tudi

bogatega srečolova,

ki bode tem izdatnejši, čim več bode odjemalcev te izredno lepe slike.

Izmed prvih tisoč naročnikov dobila bosta namreč dva srebrni žepni uri, eden zlato; izmed drugega tisoč trije srebrne, eden zlato žepno uro večje vrednosti; izmed tretjega tisoč trije srebrne, eden zlato žepno uro z dvema pokrovoma; izmed četrtega tisoč štirje srebrne, eden zlato žepno uro z dvema pokrovoma; izmed petega tisoč štirje srebrne, eden zlato žepno uro z zlato verižico.

Srečolov je urejen tako, da ima vsaka slika svojo številko in se smatra za srečko. Žrebanje teh števil se bode takoj po dopolnitvi vsakega tisočaka vršilo pod nadzorstvom notarjev tako, da se na posebne lističe zapisane številke denejo v žaro, iz katere potem sirota iz zavoda za slepe potegne toliko števil, kolikor je v srečolovu dotičnega tisočaka dobitkov. Številke tega tisočaka pri naslednjih žrebanjih ne igrajo več; pač pa se po dopolnitvi vsakega naslednjega tisočaka postopa analogno.

Trgovci in sejmarji, ki naroče večje število slik, dobe primeren popust; vendar se žrebanja udeležujejo s tolikimi številkami, kolikor slik so naročili.

Knjigarna „VERA“, Ljubljana, Aleksandrova 8

Kolesa

najboljša in najcenejša samo pri

J. Gorec

Palača Ljubljanske kreditne banke.

**TISKARNA
MERKUR**

TRGOV. - INDUSTRIJSKA D. D.

LJUBLJANA

Simon Gregorčičeva 13

TELEFON ŠTEV. 552

TISKA ČASOPISE, KNJIGE, POSETMICE, BROŠURE, LETAKE, CENIKE, TRG. TISKOVINE I. T. D.

Lastna knjigoveznica.

Z vedrim in veselim licem

pričenja vsako pranje pri katerem se uporablja
milo „Gazela“

Brez truda, hitro in temeljito učinkuje to priznano
milo. Vsak tisoči kos pa vrhutega

vsebuje pravi zlatnik.

Našli ga boste tudi vi, ako boste kupovali le to naše
res pravo gospodinjstvo milo.

**GAZELA
MILO**

GO
LJUBLJANA

26. JUNIJA - 5. JULIJA 1926.

Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. Kralja

**VI. LJUBLJANSKI
MEDNARODNI VZORČNI VELESOJEM**

Najstarejša in najbolj obiskana gospodarska razstava naše države.
Zbirališče trgovcev, obrtnikov in industrijalcev.

Razstavljalci so samo prvovrstna podjetja. — Cene brezkonkurenčne.
TORAJ NAJUGODNEJŠI OGLED IN NAKUP VSAKOVRSNEGA BLAGA.
Permanenta legitimacija upravičuje do 50% znižanja
na vseh vlakih (tudi brzovlakih razen S. O. E.). Cena Din 30—

**NAJCENEJŠA PRILIKA ZA IZLETE IN OBISK ALP-
SKIH KRAJEV IN KOPALIŠČ DIVNE SLOVENIJE.**

Tehnične novosti. — Razstava „Slovenska žena“,
„Higijenska razstava. Stanovanja preskrbljena.

Legitimacije se dobe v denarnih zavodih, gospo-
darskih društvih, potniških pisarnah itd.

**Suhe
gobe**

kupuje vedno po naj-
višji dnevni ceni trgo-
vina: Frane Senčar,
Mala Nedelja in Lju-
tomer.

Čevljarji pozor!

Prvo čevljarstvo učilšče

v Ljubljani otvori prirojvalni teoretični in
praktični tečaj za gg. mojstre in pomočnike.
Sprejemajo se tudi vajenci, posebno sinovi
gg. mojstrov v praktično in teoretično vežbo.
Priglasbe se lahko tudi udeleženci z dežele.
Pojasnila daje in prijave, pismene in ustne,
sprejema oblastveno priznani strokovni učitelj
in vodja tečaja K. Maječ, Ljubljana
VII., Celovška cesta št. 57.

Za v Prago

priloga podpisana tvrdka
vse telovadne oblačilne potreb-
šine za člane, članice, na-
račun in deco.

Solidno in lepo izdelani kroji
po najnižji ceni. — Zobljavljene
cenike!

BRATA ČAPUDER
Ljubljana, Wolfova ul. 1/II.

Najboljša in zato
najcenejše kupiti
edino le pri

Josip Petelinč

pletenske, majce, volno,
žepne robce, kravate,
palice, nahrbtnike,
spodnje hlače, otroško
trikot perilo, kompletno
potrebščine za čevljarje,
krojače, sedlarje in
šivilje

v Ljubljani

ob vodi, blizu Prešer-
novega spomenika.

Na veliko in malo!

Ne pomaga nič! Prepričajte se!
Kar je res, je pa le res!

Da se kupi najboljšo, trpežno blago za moške in
ženske obleke le pri domači znani trgovini pri

„ČEŠNIKU“

LJUBLJANA - LINGARJEVA ULICA

— Največja izbira svilnatih rut in šerp! —

**Največje vrtnarsko
podjetje v Jugoslaviji**

VRT Džamenja in drugovi,
dr. z o. zav., Maribor

Največji izbor raznovrstnih plemenitih sadnih
dreves (osopov) v najplemenitejših vrstah in
vseh oblikah. Plemenite vinske trte na ame-
rikanskih podlogah, kakor tudi cepe in pod-
loge istih. Seme zelenjave, cvetje in gospo-
darskih rastlin. Cvetje v loncih in razno
okrasno grmovje in drevje imamo celo leto.
Zahtevajte cenika.

Modro galico

prvovrstno, garantirano 98—99%
v vrečah po 100 kg nudimo
po ceni

Din 7-25

franko Ljubljana.

„EKONOM“
osrednja gospodarska zadruga
v Ljubljani, r. z. z. o. z.

Blizu Prešernovega
spomenika za vodo.

Najboljša, najcenejša kolesa in šivalni stroji
so edino

Petelinčevi

znamke

GRITZNER, ADLER, PHÖNIX
za dom, obrt in industrijo. — Pouk brezplačen,
ugodni plačilni pogoji. — Tudi na obroke.
Večletna garancija.

JOSIP PETELINC
Ljubljana

Od dobrega
najboljše je
švicarski
pletilni stroj
„DUBIED“

Združene opekarne d.

Ljubljana

Miklošičeva cesta 13

prejeto

Vidic-Knez

tovarne na Viču in Brdu

sušijo v poljubni močini — najbolj
dobro — najboljšo prahčukano
modelo strelnikov z ene ali dveh
zarzama kakor tudi bobrovcev (bi-
ber) in sidno speko. — Na tože
se pošlje takoj popisa in posreda!
Stekleni strelnik vedno v zalogi.

Naročajte in razširjajte „GRUDO“!

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor, Kamnik, Slovenske Konjice, Novo
mesto, Ptuj, Rakek, Slovenjgradec, Prevalje.

Dunajska cesta št. 4 (v lastni stavbi).

Kapital in rezerve nad Din 20,000.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavni: TRGOVSKA.

Telefoni: 139, 146, 458